Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Fragmenta - Cod. Karlsruhe 339

Hieronymus

[s.l.], [7. bis 14 Jahrh.]

Servius ad Verg. Aen.

urn:nbn:de:bsz:31-267088

Visual Library

f. 12

pondus est talenti. unde talentum potest & breve aliquid & longe ma
significare. Nam ut supra diximus secundum plautum talentum .lxx. librarum est
non cum dixisset decem .cxl. libras paulo post intulit duo talenta perio
Debentur talenta tot quot ego & tu sumus. Item homerus talentum qu
ostendit quippe quod accepit. victus cum inctori lentae data sint m
DUCERE SORTEM. statuere alii proprie ducere legunt quod est fortium
ductis sortibus urna. EXCIPIAM SORTI. pro sortem dabo. INSUPER HIS
CAMPI QUOD REX. H. IPSE. L. Mos fuerat ut uiris fortibus siue regibus pro honore
alicui puplica agri particula ut habuit tar quinius superbus in campo ma
spatium ab honore tenne nos dicitur. Hoc ergo quod latinus pro honore
habuit ab ascanio intelligamus esse promissum. PICTORE TOTO. Omni affectu
RERUM VERBORUM Q. FIDIS. & rem p. tibi committam & tecum omne con
bo consilium. ME NULLA DIES TAM. IA. D. A. ab hoc officio & ab hac au
accessu temporis inferior non probabor. quali
fortuna comitetur. TANTUM. tantummodo hoc possum de me promittere
semper audiam semper uelim fortiter facere. nam hoc est quod dicat fortiter au
dissimilem arguerit. tantum ergo meum hoc est promittere siue prospera siue a
uersa fortuna comitetur. nam disiunctiua particula est nonne gamus
aduerbium. SUPER OMNIA DONA. ultra omnia. PRIAMI DE GENTE
V. de familia & bene cum eius ex cognatione commendat. nam ascanius
nepos est priami per creusam. MISERAM. Quae sic impatienter filium dilig
MICI EXCEDENTI. ut ille meum comitatus iter. vult enim intelligi sui causa
matrem secutam. QUOD CUM Q. PERICLI EST. silentis. nam sub audis pericl
IN Q. SALUTAT MALINQUO. Insalutatam & est tymoesis ut inutilis inque ligat
cerebat. QUOD NEQUAM. L. P. excusatur ne uideatur crudelis. unde se
matris eius ttaicus & miserabilis ille est questus potuisti linquere solam
crudelis & talia. INOPEM. Modo auxilii egentem. INCASUS OMNIS.
ut supra fortuna secunda aut aduersa. e. PULCHERIULUS. incon
epitheton pulcritudinis posuit. cum res sit in hoc loco religiones. STRIN
i. pres strinxit momordit admonuit. Sensus autem est. at post quam
udit istum sic amare matrem. paterne pietatis aut tutem cepit agno
cere. aut arte cepit & iu ipse sic impiorem mouerit ut eius consuetie
pater. Aut arte exemplo curialo audius coepit amare patrem
etiam ante dilectum. NEC PARTUM. GRATIA TALEM. P. M. debet a bon
coli quae talem creauit. CASUS FACTUM Q. QUALE CUM Q. SE
TUR. Satis congrue pro omnia enim non debentur euentus sed uoluntat
QUOD PATER ANTE SOLEBAT. Aliti dolant ideo ante quia absentes
neas non iuuare non possumus & iam pro eis filio aspn. Alii dau

f. 1r

nis tra hunt qua praecepit . ut filii imitarent in omnibus [illegible] suos parentes .
quasi imitatio sit iurisiurandi ut dicat ascanius iuro per caput meum .
[illegible] patrem per suum in caput iurare consueverat quo [illegible] fidem confirmar[illegible]
t . Alii volunt ioco dictum quia ante pontificibus per liberos iurare non
sed per deos tantum modo ut sit tante quam pontifex est aeneas . REDUCI
[illegible] s . Mira arte moratur in prosperis et cavet ea [illegible] tacet adversa . et magis in
n et subauditioni relinquit . Cum enim dicit si non reducis [illegible] Matrique
erique manebis . Hoc autem secundum morem romanorum dicit . apud quos
mia decernabantur . [illegible] ris que eius ut decernentur liberis quae accipe
potuissent parentes . LICAON [illegible] . [illegible] et est laus ab artifice .
[illegible] gladium euryalo datum intellegimus . quam misus accepit pellem et
[illegible] HORRENTIS QUE LEONIS EXUVIAS to [illegible] dixit hoc est bis .
bellum etiam procede boum stratisque iuvenas luome de[illegible] . GALEAM
s . p . [illegible] Alia enim sunt explorantium sicut et [illegible]
tus ostendit . PRIMORUM . genitivus licuerit et ab eo quod est hi primores
[illegible] quorum nominum nominativus singularis non invenitur licet [illegible]
[illegible] huius primoris . VOTIS . aut cum votis . aut procedunt vota facientes .
NUBIBUS IRRITA . D [illegible] ipse pastem volucres dispsit in auras . CASTRA IN
MICA . portantum hostilia . sed et priora . nam cum dolore dictum est . inimica
[illegible] et [illegible] non [illegible] quod consequentibus comprobatur dicendo enim .
[illegible] ULTIS TAMEN [illegible] . ostendit pretiosa esse castra quia
[illegible] s mo[illegible] fuerint allatur . VINA SIMUL . Vasorum scilicet in quibus vina
onuntur . ORE LOCUTUS . [illegible] perissologia . nam secundum homerum explo
tores volunt plenius [illegible] . [illegible] DUM . DEXTRA . quia audemus et cursu
animo . Hac iterem . per hostium caede et audacia nostra . HAEC EGO [illegible] CASTA
[illegible] ES . SED NON AUGURIO POTUIT .
[illegible] RBO . De quibus [illegible] xit corpore [illegible]
ostendit [illegible] fatum [illegible] nulla peritia posse depelli . autem
[illegible] versus . TIMERE . Passim [illegible] neglegenter . PREMIT . opprimit . SUB IPSIS
[illegible] ipsos . PENDENTIA . [illegible] . SINGULTANTEM . [illegible] singultu
[illegible] . PLURIMA [illegible] . pro plurimum . DIO . [illegible] . [illegible] RO
[illegible] efflantem . [illegible] . MYTUM . Q . MITU . scilicet
[illegible] . [illegible] nam [illegible] est . MYTUM . Q . MITU . scilicet
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q[illegible] d si dixerit [illegible]
[illegible] . SINE NOMINE PLEBEM . bene expressit .
[illegible] p. exempl[illegible] . SINE NOMINE PLEBEM . bene expressit
[illegible] considerata [illegible] dicatem . nam misus [illegible] inter
[illegible] . [illegible] Audiit male facerol .
[illegible] non sunt omnibus nota
[illegible] roeth [illegible] sed et nisi [illegible]
[illegible] . Multi [illegible]
[illegible] com b [illegible]

Non est contrarium illo loco ubi ait. Sepsit se tectis seruumq; reliquid ha
benas. quomodo a latina urbe auxilia uenire commemorat. Intelligimus
enim latinum in principio discordie & tumultus pallulum se abstinuisse.
Postea tamen nec suorum copias nec proprie denegas se consilia. nam cum
& coetui & foederibus inter fuisse dicturus est. LEGIO CAMPIS INSTRUCTA.
M. Proprie nam legiones peditum sunt turme uero aequitum. TER GENTUM.
quia romani equites primo. ccc. fuerunt de singulis enim curiis deni dabantur
quas. xxx. fuisse diximus. SCUTATI OMNIS. non clipeati. nam clipei peditum
sunt. scuta equitum. VOLSCENTE MAGISTRO. Proprie nam magister equitum
dicitur. MURO. troianorum. LEVO. F. LIMITE. Respiciens nocte sublustri secundum
regionis locutus est. SUBLUSTRI NOCTIS IN UMBRA. Sublustris nox
est habens aliquid lucis. horatius. nocte sublustri. nihil hastra. prae
uidit & undas. RADIIS. lunaribus. HAUD TEMERE. particula. Haec
modo non sine causa significat. alias fortuitu. alias male. alias sp in
uide que p loco intelliguntur. NIHIL ILLI TENDERE CONTRA. Hoc est
nihil contra. responderunt. nam tendo contra sermonem tuum. Est
respondeo tibi. tendo contra iter tuum est occurro tibi. Ergo nihil con
tra. tendebant. Idest nihil respondebant econtra. ADDIVORTIA. ad di
uerticula. uiae militaris. Terrentius. ubi ad ipsum ueni diuerticulum. Diuerticula
sunt semite transuerse. que sunt a latere uiae militaris. ADITUM CORONANT
Melior est lectio habitum quam aditum. cingunt enim siluam ne ubeant nonne
adire possint. DUCEBAT. Semita. legitur & lucebat quod si est rara. pro raro
accipiendum. ut sit raro lucebat herbis. scilicet in aliquibus locis. interuenientib;
• Si ducebat intelligimus inter calles pecorum raram fuisse semitam. hoc est hom
num uiam. FRIA LUM. IMPEDIUNT. Impedio te dicimus per accusatiuum
& casus mutari non potest. nisi detrahas uerbum ut dicas impedimento mi
hi est. Sciendum sane multos conferri in eurialem excusationes. NISUS A
BIT. bene meminit uelocitatis quam ei in ludo dedit. ut primus abit longe
ante omnia corpora nisus emicat. IMPRUDENS. Scilicet remanentes
eurialì. ALBIDO NOMINE. uel porce t ciuitatis. t regis albani. cui successit
proca. INFELIX QUA. T. R. R. se infelicem dicit qui dolet non illum propter
quem dolet. ITER OMNEM. REVOLVENS FALLACIS SILVE. ur banus
Hucusq; uerba nisi uult esse. alii poetae dant. rursus perplexum iter. O. R.
SIGNA SEQUENTIUM. Militarem solum dicit qui uarius est. Nam in
terdum canit ut insequantur eos qui fugiunt. interdum receptui. NEC
LONGUM IN MEDIO TEMPUS. Inter auditum sonum & uisum eurialum
oppressum. RAPIT QUEM IAM MANUS OMNIS. Rapit nam male qui
dam uidet rapi acceperunt quod si amiseris uacat quorum manus omnis.

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ut sit sensus talis eduxit gladium cum multo cruore et purpureum. Alii multa [illegible]

Aen. 9, 348 – 398

recepit · ut sit eduxit gladium cum multo cruore · et sic inferunt purpuream vomit
Ille animam secundum eos qui animam in sanguine dicunt · RECEPIT ED[illegible]IT ·
ut hastam qui receptat ossibus heren[illegible] REFERT · proprie qui p[illegible] ante poteri
rat · HIC FURTO · furtum scilicet curvatur [illegible] ut sit furtum nocturno
proelio · nam fures ideo [illegible] furvo id est nigro tempore furta committunt
aut revera furtum [illegible] uelut [illegible] erat ·
[illegible]ATOS · pons[illegible] militari con
sit [illegible] opum[illegible]
SATIS EST · bene [illegible] hostibus ·
VIA FACTA · PER HOS IS[illegible] ego uasta[illegible] tatorum limitem [illegible] ALUS
FALERAS RAMNETIS [illegible] TIBURTI · falerae [illegible] quorum [illegible] no
graecas · CINGULUM · autem hominum [illegible] est · nam
feminino dicimus has cingulas · TIBURTI REMULO DITISSI[illegible]
[illegible] consuetudo erat apud [illegible] homines [illegible]
inter bus copularent [illegible]
[illegible] apud anta burtiro [illegible] hospitio uellet [illegible]
[illegible] et cingula [illegible] moriens
[illegible] cognomini [illegible] post [illegible] cessit ·
Post cuius mortem apud [illegible] sunt [illegible]
dixit remulo tiburti aut tiburti [illegible] intelligamus hoc [illegible] tibur[illegible]
tiuus ab appellativo ueniens · hic tibur[illegible] filio [illegible]
quod est hic tiburtus huius tib[illegible] sicut [illegible]
glauca · SUO MORIENS DAT HABERE NEPOTI · [illegible] cognomini
diximus · nam quotiens aperte non ponitur [illegible] nominem
[illegible] intellegimus auo patri · quo[illegible]
[illegible] ciuius ponam nomen [illegible]
[illegible] intelligas [illegible]
[illegible] supra dictum sensum · [illegible]
[illegible] potiti sunt rutuli · quod non [illegible] inter [illegible] sciens
[illegible] locum hunc et [illegible] uirgilius sine picturam [illegible]
[illegible]bilibus · sine emendandi sine sic relictus · ut a nobis p[illegible] quae [illegible]
[illegible]orantibus liquido nomina alligantur · NEQUIQUAM · [illegible]
et nequiquam aptat ne [illegible] GALEAM · MESSA[illegible] occiso
et sapo abstulit galeam [illegible] est paulo post [illegible]
[illegible] et sustulit · CRISTIS [illegible] ECO · bene [illegible]
[illegible] eius ex splendor [illegible] INCEDUNT CASTRIS · [illegible]
[illegible] · nam supra [illegible]

honore apud maiore[s]
bant · Cenſus etiam omnis illic ſeruabatur · quod c
in aſinaria [in] qua inducit ſauriā ſeruum · atrienſ eſt
plurimum poſſe · SEUA SONORIBUS ARMA · Strepi
RDENTEM · deſiderio dimicandi · unde animoſq; dosit
aſcanii intellegimus · ſicut ſtatius · democoo et laudi
ENIDI · Patronimicon hoc non uenit ab eo quod eſt ae
aeneades et o aeneade facere · PRIMAM HANC TIBI M
dicendo primā hanc pollicetur et aliam · Concedere au
quia ſagittarum deus eſt et licet cum iupiter iuuerit ap
ium officium uindicat quod dicit ſe conceſſiſſe quia non p
quae ab aliis nominibus poſcimus · Tunc implentur ſi non adi
quorum propria ſunt quae poſcimus · Unde et in · IIII · iuno a
mihi certa uoluntas · Hoc eſt quod in me eſt Iungam eas reſt
pleri uelis officium · PARIBUS NON INUIDET ARMIS · Pari glo
lo puer occiſo phitone ultus eſt matris iniuriam · Sic aſca
troianorum caſtra muris quae defendit paribus ergo ar
non periculo ſed genere uictoriae · CAETERA · Deinceps · c
RSUS · Modo locutus alius coepit quod magis eſt proprium
neris contra ſic filius orſus · MEDIO SERMONE · Ideo me
aſcanius · FUGIT · abceſſu · FARETRAM Q · F · S · SON
ſupra et ſaeua ſonoribus arma · DICTIS · Propter aud
UMINE · Propter agnitum deum · INTENDUNT A
quiſq; habet pro uiribus ſuis · AMENTAQ · TORQU
torquent · nam amentū eſt lorum quo media haſta
LICTUM · pro afflictum id eſt ictu · nam detraxit mo
LUUIALIBUS AEDIS · ſuper tauri cornua eſt ſignu
eſt hunc cum tauro una clara ſtella coniungit · R
ſtellas duas in manu quae aedi uocantur · quorum
tempeſtates grauiſſimas facit · Oriuntur autem c
octobrio · IUPPITER · Aer ut manet ſub ioue frig
montibus aequos ſide uel eius auribus exequandos
MISSA · Scimus quod mneſtea et aliis ducibus imperau
auxilia proficiſcens · ne portas aperiant ut caſtra mo
aggere muros · Item legimus mneſthea et ſereſtum
magiſtros · Non pandarum et bitian · unde apparet
male intellexit donatus dicens · commiſſam port
pandoro et bitiae qui duces non erant · Cornutus ue

… hoc eſt … cum app…
n dicitur tabulatum contuſ… Sicut cicero in fundaniar…
… ut … dicamuſ … quam credit iam pando…
… turri … Aut p defenſione ARMATI FERR…
… ut aſper … ferrea … bentes …
comitanteſ in … unum … ſ… ſecatus qui att… S… … coro…
… MINA … haſta pad… ſ… ſen… … ma…
… quem … commem… … pp …
… incip… … agone …
… ut dicaſ circa fl… … fera…
… amione ſuffi… dixi … circa …
… legendum eſt … aliquoni…
… dictaſ … referitu…
… ur … Sed ad iſtorum …
… quercuſ. PULCHER …
… Hoc per arma qu… …
… figurate genitiu… …
… hoc eſt … ſignificat …
… gatoſ aliquoſ interemptoſ … MIMIS … IBUS.
… dianorum quia futiliſ diſco… … FRATRI …
… nam tenere. SEPRIMUS … … Se agebat hoc eſt …
… linuſ agebat. Trac… … ratione fiſica.
… animi iudicio Unde terrentia… … tragiſ. … P…
… obiliſ. ITALA CORNUS. … … la cornu …
… ſermo eſt. … … VUL… … ex… …
… Manu … eſt gladio commi… … ferit …
… ini occiſ… … Sed miſſo iacu… …
… manu … e gladio. … SENTIM …
… poni & monte commotum. … ITAM DI…
… hoc telo …
… enſ ferrum cubitale & rotun…
… Dicitur etiam ignem habere
… maribus quaſ ſaliuſ …
… colum naſ …
… Sare falari…
… mac… … cem…
… man… … pi…
… milliuſ …

... egho ad laudandam tam quidem hastam magis iaculum ...

[FULMIN]IS ACTA MODO. amat tellus in impetu uenientia fulminibus compa-
rare. TAURIS TERGA. uel pariter pro taurina alibi taurinis follibus
... & pluralis dicit ... nominibus firmas non habent regulas sed
ex ... auctoribus placet. ... autem per transitum eius arma de-
scripsit. DUPLICIS QUAM [squama] ET AURO. id est duplicibus squamis aureis.
Squamae autem sunt loricarum catene ... squame compositae
Sane squama & splendorem significat. si a piscibus ueniat & sordes si a squa-
lore sunt ... splendore ubique sig. ET CLIPEUM SUPERIN-
TONAT INGENS. aut ipse ingens super clypeum intonat. aut ingens
supra ipsum tonat. nam lectum est & iam hoc clypeum ... pe.
quod magis debemus accipere. nam homerum imitatus est qui ait. [illegible]
[illegible] EUBOICO BAIARUM LITORE. Bene baiarum ait
dicit ne boianam insulam intellegeremus. unde calchidenses ...
qui condiderunt cumas que sunt baiis uicine. PRONA TRAHIT. ita enim
aedificatur. PROCHITA ALTA TREMIT. At qui hec insula plana est
Sed epitheton de pretorio traxit. nam ut dicit plinius in naturali historia
In ... mons fuit qui terre motu de... fusus alteram insulam fecit. que
prochita ab effusione dicta est fundere enim est. [illegible] prochita
ergo ergo alta quondam scilicet. DURUMQUE CUBILE mortiferum et
... STIMULOS ACRIS. sacuendi scilicet. nam iam
& timor. sed libidinis stimuli. notanda quoque ... quia id
agit ut uerisimile sit turnum ... euasisse ... UNDIQUE
CONUENIUNT. illi sine dubio quibus mars immiserat audaciam ...
oportunitate ... castra ... PURO INCERTA NIHIL
LIQUID. sine spe euadendi. [illegible]
tius. par operi ... hoste recepto ...
ULTRO. insuper. DEMENS. hoc ex affectione sua posuit ...
est. caua dum personat aequora concha. demens & ...
TALIS REGIA AMATAE. tibi data per dotem & bene ...
illum sola generum esse cupiebat. Notandum sane ...
dat ... per imprudentiam ... inclusisse ... illum per
... castra penetrat ... SUR
... PR... RABIL
... lauo ...
... proplenum ...
... ...
CR... plerumque ...

..ſto dx. Plerique ſed non idonei commentatores dicunt hoc lo..
occiſum turnum ſed cauſa oechonomiæ gloriȩ in aeneȩ ...
eſſe ſeruatam quod falſum eſt. Nam ſi ueritatem hiſtoriȩ requiras
primo proelio interemptus latinus eſt. inde ubi turnus aeneam
uidit ſuperiorem mezentii implorauit auxilium. ſecundo proelio
turnus occiſus eſt et nihil ominus aeneas poſtea non comparuit.
Tertio proelio mezentium occidit aſcanius. hoc liuius dicit et cato
in originibus. TELUM. hoc loco telum gladium dixit a longitudine.
Unde et miſ tela dicatur quaſi minus longum. Telum autem poſuiſſe
pro gladio illud ſignificat quod infert paulo poſt. Conſurgit in en-
ſem. iſ talis pars ſimilis. ALTE CONSURGIT IN ENSEM. Genus feri-
endi gallicanum. ſaluſtius regreſſi ad facciores ictus loco ced..
BELLO GENTIQ. FUISSET. Duo dicit et bellum finiri potuit o... ..us in-
teremptis et gens poenitus fuiſſet extincta. occiſo aſcanio a quo romano-
rum originem. hoc bello gentiq. dixit. Quia finitur plerumque
bellum gente ſuperſtite ut in bello troiano contigit. CEDIS Q.
INSANA CUPIDO. excuſat turnum cur non a porta fugatis troianis
poenitus delata ſunt caſtra. PRINCIPIO. Intra caſtra troianorum f..
UCCISO POPLITE GIGEN EXCIPIT. Ordo eſt excipit et ſuccidit popli-
tem. Nam ante fuit ut eum circumueniret inſidiis. Poples autem pro cor-
repta eſt. ſicut in tereno legitur. ſed producitur poſitione ...
... eſt. nec temporis ſed ordinis. id eſt deinde. RAPTAS autem de ſola-
libus cadaueribus. nam quod dicit donatus ab armigero non procedit.
de enim lectum eſt. IUNO VIRIS ANIMUMQ. MINISTRAT. poſitum
congruum unum tot occidiſſe dat iunonis auxilium. horatius in arte poetica
nec deus interſit niſi dignus uindice nodus inciderit. ALCANDRUM
HALIUMQ. NOEMONAQ. PRYTANIMQ. homeri uerſus tantum coniunctione mutata. Un-
de apparet non ad hiſtoriam ſed ad ornatum poematis oechonomia per-
tinere. TINDINIUM CONTRA. Ipſe facientem impetum. Cum gale..
LONGE IACULI CAPUD. Ad exprimendum celeritatem pro uſus eſt
tempore. Potuiſſe autem capud eum. GALEA LONGE IACET. Signi..
..a ..tiuuoo ſignificat. Ergo cum comminus percuſſum intelligamus
..l tantum uim ictus fuiſſe ut longe capiti excuteret. FELICIOR ..
..tior. Nam in unguendis telis non eſt felicitas ſed periculum. Sane
..e unguo nec unguentum .n. recipit excepto uno nomine ut unguen
..e eſt et pinguedo ungui ne caetus. FERRUMQ. ARMARE. U. ſpe..
..ie ... hinc armabat ferrum quod nos armare conſueuimus. AMI..
.. CRITEA MUSIS. Poetam lyricum et tale eſt ſecundum prepoſitionem.